

ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΓΩΝ ΜΑΞ ΚΑΙ ΑΛΕΞ ΦΙΣΕΡ

ΤΟ ΜΕΤΡΟ

I
Ο κ. Γκραντάλο εΐνε ο ιδιοκτήτης του καταστήματος «Υ-φάσματα και Ψιλικά» που βρίσκεται στον αριθμό 6 της πλατείας του Δημαρχείου.

Εκείνη την ημέρα, λίγο πριν απ' το μεσημέρι, μιὰ πελάτισσα μισάνοιξε την πόρτα του μαγαζιού του και του φώναξε:

— Καλημέρα, κύριε Γκραντάλο... Θα στείλω σε λίγο την υπηρέτριά μου να πάρη ένα μέτρο σέρζ γκρι. Ώρεβουάρ, κύριε Γκραντάλο.

Άμέσως, ο Γκραντάλο, άρχισε ν' αναζητάη ανάμεσα στα τόπια των ύφασμάτων του, το σέρζ.

Μά δεν κατάρθωνε να το βρη, ως ότου τέλος κατάλαβε ότι άσφαλώς δεν του είχε μείνει ούτε ρουπι απ' αυτό το ύφασμα.

Χθές ακόμα ο Γκραντάλο θα σκεφτόταν σε μιὰ τέτοια περίπτωση: «Δεν έχω πειά σέρζ γκρι; Δεν έχω παρά ένα μόνο πράγμα να κάνω: να παρακαλέσω την πελάτισσά μου να περιμένη, είκοσιτέσσερες ώρες και να τηλεγραφήσω άμέσως στον προμηθευτή μου, στο Ρουμπαί, να μου στείλη ένα τόπι σέρζ».

Μά εκείνο το πρωί, ο κ. Σαρπιά, ο ανταγωνιστής του — που έχει το αντικρινό κατάστημα στον αριθμό 12 της πλατείας του Δημαρχείου, τον παρακάλεσε, με τον υπάλληλό του να του πωλήση ένα μέτρο κορδέλλα που του έλειπε και που το ήθελε για κάποιον πελάτη του.

Ο κ. Γκραντάλο λοιπόν αναρωτιόταν γιατί να μην κάνει τώρα κι' αυτός το ίδιο και γιατί να μη στείλη να προμηθευθη από τον ανταγωνιστή του το σέρζ που χρειαζόταν;

— Φώναξε τον υπάλληλό του και του εΐπε:

— Άκου, μικρέ. Πετάξου άπέναντι και παρακάλεσε τον κ. Σαρπιά να μās δώση ένα μέτρο σέρζ γκρι των τριών φράγκων.

Όταν σε λίγο, ο υπάλληλος ξαναγύρισε φέρνοντας το σέρζ, ο κ. Γκραντάλο έτοιμάσθηκε να το διπλώση για να το παραδώση στην πελάτισσά του.

Προηγουμένως όμως, έντελώς μηχανικά, το μέτρησε:

— Έ! Έκανε τότε ξαφνιασμένος. Δεν γελιέμαι... Αυτό κομμάτι, αντί για μέτρο, εΐνε μόνο ογδόντα έφτά πόντοι!...

Το μέτρησε δυό-τρεις-πέντε φορές!

— Μά, ναι, ναι! Έλεγε και ξανάλεγε. Εΐνε μόνο ογδόντα έφτά πόντοι... Μπα! Μπα! Κι' εϋ το ίδια κάνεις, κύριε Σαρπιά; Και συ έπίσης, όταν πληρώνουν ένα μέτρο, δίνεις μόνο ογδόντα έφτά πόντους!... Μπα! μπα! μπα! Εΐμ' εϋτυχής που το μαθαίνω!

II

Κάθε μέρα, κατά την μιὰ ή ώρα, ο κ. Κολλερύ, ο καθηγητής, πηγαίνοντας στο σχολείο, περνούσε μπρος από την πόρτα του Γκραντάλο.

Ο κ. Γκραντάλο, εκείνο το απόγευμα, τον σταμάτησε στο πέρασμά του.

— Πώς πάει η υγεία, κύριε Κολλερύ; τον ρώτησε. Δεν χρειαζόσαστε τίποτε σήμερα;

— Όχι, ευχαριστώ...

— Τόσο το χειρότερο... Μά αν χρειαζόσαστε τίποτε, κύριε Κολλερύ, θα έπρεπε, αν θέλατε το συμφέρον σας, να το αγοράσετε από μένα και όχι από τον Σαρπιά.

Κι' επειδή ο καθηγητής τον κύτταζε ξαφνιασμένος, ο Γκραντάλο εξακολούθησε:

— Ναι, ναι, κύριε Κολλερύ! Και δεν σās το λέω αυτό μονάχα γιατί ο Σαρπιά εΐνε ανταγωνιστής μου... Νά, πάρτε τρία φράγκα. Μή μου ζητάτε έξηγήσεις... Λάβετε μόνο τον κόπο να διασχίσετε την πλατεία... Εμπάτε στου Σαρπιά και ζητήστε ένα μέτρο σέρζ γκρι. Ξαναγυρίστε, έδω, κατόπιν... Θα σās δείξω κάτι που θα σās φανη καταπληκτικό...

Ο κ. Κολλερύ πήγε στου Σαρπιά και δεν άργησε να ξαναγυρίση με το ύφασμα.

Ο Γκραντάλο του έδωσε το μέτρο του και του εΐπε:

— Αγοράσατε ένα μέτρο, δεν εΐν' έτσι, κύριε Κολλερύ; Πόσους πόντους πρέπει να

έχη ένα μέτρο ;... Έκατό!... Ώραϊά!... Μετρήστε... Ναι, μετρήστε... Έ, λοιπόν πόσο εΐνε το σέρζ που αγοράσατε από του Σαρπιά; Ώγδόντα έφτά πόντοι;... Λαμπρά!... Αυτό ακριβώς ήθελα να σās

κάνω να δητε... Και τώρα, ώρεβουάρ, κύριε Κολλερύ.

Κάθε μέρα, κατά τη μιὰ ή ώρα, ο κ. Σωμέτ, ο ταμίας, περνούσε μπρος από το κατάστημα του Γκραντάλο, πηγαίνοντας στο γραφείο του.

— Τα σέθη μου, κύριε Σωμέτ, του εΐπε ο Γκραντάλο, εκείνο το απόγευμα. Δεν χρειαζόσαστε τίποτε σήμερα; Τόσο το χειρότερο! Μά αν χρειαζόσαστε τίποτε, θα έπρεπε, για το συμφέρον σας, να το αγοράσετε από μένα κι' όχι από του Σαρπιά.

Προηγουμένως, ο Γκραντάλο είχε δώσει τρία φράγκα στον κ. Κολλερύ για ν' αγοράση ένα μέτρο σέρζ γκρι από του Σαρπιά. Έτσι και τώρα έδωσε τρία φράγκα στον ταμία κ. Σωμέτ για να κάνη το ίδιο.

Προηγουμένως ο Γκραντάλο είχε δώσει το μέτρο του στον κ. Κολλερύ, όταν εκείνος γύρισε με το σέρζ για να το μετρήση. Έτσι και τώρα το έδωσε στον ταμία, παρακαλώντας τον κι' αυτό, να μετρήση το ύφασμα που είχε αγοράσει από του Σαρπιά.

— Ογδόντα έφτά πόντοι!... Τόσο δεν εΐνε, κύριε Σωμέτ; Θαυμάσια! Θαυμάσια! Αυτό ακριβώς ήθελα κι' εγώ να σās κάνω να δητε!...

III

Κλείνοντας το μαγαζί του, εκείνο το βράδυ, κατά τις έφτάμισι, ο Γκραντάλο ένιωθε τον έαυτό του, πλημμυρισμένο χαρά. Διαδοχικά, εκείνο το απόγευμα, από τη μιὰ μετά το μεσημέρι ως τις έφτάμισι, έξηντα - δυό πρόσωπα είχαν περάσει από το μαγαζί του. Και είχε προσφέρει σε όλους από τρία φράγκα παρακαλώντας τους ν' αγοράσουν από του Σαρπιά

ένα μέτρο σέρζ γκρι.

Εΐχε ξοδέψει βέβαια ένα ποσόν αρκετά σημαντικό. Μά ήταν πειά υπερβέβαιος, ότι τα έξηντα-δυό αυτά άτομα θα φυλαγόντουσαν στο έξης να κάνουν τα ψώνια τους στου Σαρπιά. Κ' ήταν έπίσης βέβαιος, ότι αυτά τα έξηντα - δυό πρόσωπα θα έσπευδαν να κάνουν γνωστό και σ' όλους τους άλλους κατοίκους της μικρης εκείνης πόλεως αυτό που είχαν δει με τα ίδια τους τα μάτια. Έτσι κανένας πειά στο έξης, δεν θα ψώνιζε στου Σαρπιά. Όλοι θα γινόντουσαν δικοί του πελάτες...

Με θήμα λοιπόν ανάλαφρο και με καρδιά χαρούμενη ο Γκραντάλο έπηγε στο «Καφενείο των Τεχνών» όπου σύχναζε κάθε βράδυ.

Σκόρπισε εκεί χειραψίες δεξιά κι' άριστερά και παράγγειλε ένα άψέντι.

Σε λίγο, η πόρτα άνοιξε πάλι και φάνηκε ο Σαρπιά.

Μόλις είδε τον Γκραντάλο από μακρυσ, του φώναξε:

— Καλησπέρα, Γκραντάλο!... Άλήθεια, πρέπει να σ' ευχαριστήσω... Δεν εΐμαι καθόλου άχάριστος, και...

— Για ποιόν λόγο θέλεις να μ' ευχαριστήσης, Σαρπιά; ρώτησε ξαφνιασμένος ο Γκραντάλο...

— Πώς, για ποιό λόγο;... Φάνηκες πολύ καλός το πρωί που έδωσες στον υπάλληλό μου ένα μέτρο κορδέλλα...

Και μπροστά στον καθηγητή κ. Κολλερύ, στον ταμία κ. Σωμέτ και στα έξηντα - δυό άλλα πρόσωπα που είχαν πάει, εκείνο το απόγευμα στο μαγαζί του, για ν' αγοράσουν ένα μέτρο σέρζ γκρι, και που τώρα ησαν παρόντες στο καφενείο, χωρίς να υποψιάζεται καθόλου την τρομερή θέσι, στην όποια τα λόγια του έφερναν τον Γκραντάλο, ο Σαρπιά έπρόσθεσε:

— Φαντασθήτε, ότι σήμερα το πρωί, ανοίγοντας το μαγαζί μου στάθηκα αδύνατον να θυμηθώ που είχα φυλάξει από βραδύς το μέτρο μου. Έπί ένα τέταρτο, έψαξα όλα μου τα συρτάρια, χωρίς να κατορθώσω να το ξαναβρω... Ήμουν πολύ στενοχωρημένος... Πώς ν' αντικαταστήσω αυτό το άπαραίτητο πράγμα;... Εΐχα τότε την ευτυχή έμπνευσι, αγαπητέ μου Γκραντάλο, να στείλω ν' αγοράσω από το μαγαζί σου ένα μέτρο κορδέλλα...

Αυτή η κορδέλλα λοιπόν μου χρησίμευσε, όλη την ημέρα ως μέτρο... Μου φάνηκε μάλιστα, δεν ξέρω γιατί, έξαιρετικά λαμπρό...

Και πάλι, σās ευχαριστώ, αγαπητέ μου κ. Γκραντάλο και σās εΐμαι ευγνώμων.

Μά ο κ. Γκραντάλο είχε γίνει άφαντος.

ΜΑΞ & ΑΛΕΞ ΦΥΣΕΡ.